

til Anstalten Ballehus. Smidlertid maa jeg sige, at naar Forholdet er dette, at Anstalterne have Plads, og der rundt om i Landet er mange Skiboter eller aandsvage Børn, som det jo teknisk hedder, der kun vente paa Midler fra Statens Side for at komme ind paa disse Anstalter, vil det være en betænkelig Sag at sige nej og forhindre disse Bøfener fra at faa en bedre Tilværelse, end de nu have. Det er ogsaa betænkeligt lige over for Kommunerne og over for Folk, som have disse ulykkelige Skabninger, at man, naar der er Plads til dem, forhindrer dem fra at blive anbragte paa disse Anstalter. Jeg er gaaet med til denne Bevilling, men ganske vist med de Betæneligheder, som jeg her har fremhævet, og som vistnok ville komme igen til næste Aar, naar vi skulle til at behandle Ministerens Plan om en ny Landsvageanstalt, som vistnok ikke bliver til noget.

Efter disse Bemærkninger om de aandsvage, kommer jeg til et Par Bemærkninger om saa at sige de aandsstærke i vort Samfund, nemlig til de litterære Bevillinger. Der har jeg valgt en Position, som jeg tror, jeg er ene om, idet jeg for at gøre Ret og Skel til alle Sider har givet min Tilslutning til alle de Forslag, der ere fremkomne. Jeg er Medlem af det Flertal, som bifalder hele den Række af Indstillinger, der foreligge om Forfatterbevillinger, men jeg er ogsaa Medlem af det Mindretal, som indstiller Georg Brandes til en Understøttelse paa Finansloven. Jeg maa om denne sidste Sag sige et Par Ord, fordi jeg ikke ganske kan gaa ind under den Motivering, vi hørte i Dag fra det ærede Medlem fra Ruds-Bechby, (Tauber) og en lignende Motivering, som vi hørte i Fjor af det ærede Medlem fra Røge (Hørup). Mig forekommer det, at man fra alle Sider har struet Spørgsmaalet om Georg Brandes paa Finansloven op til en urimelig Højde, jeg siger udtrykkelig: fra alle Sider. Man har gjort det fra den ene Side, fra hans Venners Side, den Gang man vilde gøre denne Understøttelse til noget aldeles ekstraordinært, der skulde stige op over alt andet, hvad vi overhovedet præstere paa Finansloven af den Art. De Herrer ville maaste erindre, at der har foreligget for os, jeg tror i sidste Samling, et Anbragende om at give Dr. Georg Brandes en ekstraordinær høj Understøttelse, det drejede sig, saa vidt jeg husker, om 4000 Kr. og Motiveringen var af den Bestaaffenhed, at den satte ham endnu højere op over alle andre, end dette Beløb angav. Jeg er ikke enig deri. Jeg tror, at man fra denne Mands Venners Side, maaste ogsaa fra hans egen

Side, har overvurderet hans Stilling og har i en ikke ringe Grad udæstet Modstanden imod ham. Jeg kan derfor meget vel forstaa, at den Maade, den maaste noget selvprofende Maade, hvorpaa, om ikke just denne Mand, saa adskillige af hans Meningsfæller optræde, at den har ægget Modstanden, og jeg forstaa, at Striden om hans Navn og Betjødning her er bleven skarpere, end der i Virkeligheden har været Grund til. Men medens jeg saaledes indrømmer, at der er begaaet Overdrivelse fra den Side, saa forekommer det mig ogsaa, at man fra den anden Side, fra den høje Regerings Side og fra dette Tings Flertals Side, begaar en Overdrivelse, naar man nu vil sætte ham paa det sorte Brædt og ikke vil indlade sig paa en Understøttelse til ham. Det forekommer mig, at Lovgivningsmagten, Staten om jeg saa maa sige, her ser for smaat paa Tingene. Fordi der i en litterær Diskussion og i den politiske Presse debatteres hidstigt om en Mand, og man fra den ene Side saa at sige næsten stanrosjer ham og fra den anden Side saa at sige næsten skamstønder ham, forekommer det mig ikke, at Staten bør lade sig trække ned i en saadan Strid, det forekommer mig, at Staten maa bevare en Stilling ovenover dette. Staten bør ikke indlade sig paa den Art af Stridigheder, den bør se paa, om den Mand her er Tale om, fyldestgør de nødvendige Betingelser for at opnaa en Understøttelse fra Statens Side. Og da kan jeg ikke nægte, at jeg tvivler om, at man med god Samvittighed kan nægte, at denne Mand har de nødvendige Betingelser for at opnaa denne Understøttelse. Ved de litterære Bevillinger, hvorom her er Tale, er der vel navnlig tre Motiver til at give Understøttelse. Det ene er det, at man vil fremhjelpe unge Talenter, som have været ved at slaa sig igennem, man vil give dem en Opmuntring til at komme igennem og gøre sig gældende, det er et Motiv. Det andet Motiv er, at man oversfor Forfatterbegavelse, som have slaaet igennem, som have vist, at de kunne præstere noget, vil sætte dem i Stand til at fortsætte Produktionen. Og et tredje Motiv er, at man vil give en Understøttelse til Folk, som have tjent ud, som have præsteret deres bedste, og som nu have ondt ved at leve af deres Produktion, men som have gjort sig saa fortjente af vort Samfund, at de, selv om de ikke trængte, desuagtet burde have Krav paa en Understøttelse, altsaa det, som vi her paa Finansloven kalde for Hædersgaver. Jeg tror, det er disse tre Motiver, som man kan anføre for disse Understøttelser. Nu kan det vel ikke være Tvivl